

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 8P/200/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8822202410
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2023:8822202410.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Silviou Šviderskou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých, mal. I. X., B.. XX.XX.XXXX, bytom pri matke, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, na návrh matky: T. X., B.. XX.XX.XXXX, trvale bytom, P. B. O., za účasti otca: Y. X., B.. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. XXX/XX, U., zast.: H. X., B.. XX.XX.XXXX, O. X. I. XXX/XX, U. a za účasti Okresnej prokuratúry Vranov nad Topľou, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, o zvýšenie výživného, t a k t o

rozhodol:

I. M e n í s a výrok rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 6P/53/2015-15- zo dňa 12.05.2015 a to tak, že sa z v y š u j e výživné zo strany otca na maloletú I. X., B.. XX.XX.XXXX zo sumy 120€ na čiastku 180€ mesačne, ktoré výživné je otec p o v i n n ý platiť vždy do 20.dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky, počnúc mesiacom november 2022.

II. Dĺžné výživné za obdobie od 01.11.2022 do 28.02.2023 v sume 240€ je otec p o v i n n ý zaplatiť k rukám matky do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

III. V prevyšujúcej časti návrh matky z a m i e t a .

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka sa podaným návrhom domáhala zvýšenia výživného zo strany otca na maloletú dcéru zo sumy 120,- eur na čiastku 200,- eur mesačne, počnúc dňom 02.11.2022. V návrhu uviedla, že od poslednej úpravy výživného rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 6P/53/2015-15 uplynulo 7 rokov. Maloletá I.Í. je žiačkou 9. G. Z. a podstatným spôsobom vzrástli výdavky spojené s uspokojovaním jej základných potrieb. Dcéra je s otcom v sporadickom kontakte, pretože tento pracuje v zahraničí. Na Slovensko prichádza v priemere raz za tri mesiace. Vyživovaciu povinnosť voči dcére si plní, nad rámec výživného jej prispieva minimálne. V súvislosti s dcérou matke vznikajú výdavky na stravu, ošatenie, učebné pomôcky, hygienické potreby a náklady na kúpu okuliarov.

2. Otec so zvýšením výživného nesúhlasil. Jeho zástupkyňa prezentovala vôľu otca výživné zvýšiť maximálne na sumu 150,- eur mesačne.

3. Kolíznym opatrovníkom a Okresnou prokuratúrou Vranov nad Topľou doporučili zvýšiť vyživovaciu povinnosť otca v záujme maloletej dcéry.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámením sa s listinnými dokladmi: lustrácia rodičov v Sociálnej poisťovni, daňové priznanie otca k dani z príjmom fyzickej osoby za rok 2021,

lustrácia otca v peňažných ústavoch, správa OR PZ, ODI Vranov nad Topľou, doklady o príjmoch a výdavkoch rodičov, písomné vyjadrenie otca, oboznámením sa s pripojeným spisom tunajšieho súdu sp.zn. 6P/53/2015 a zistil tento skutkový stav:

5. Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 6P/53/2015-15 zo dňa 12.05.2015 bolo zmenené výživné určené rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 7P/199/2009-30 zo dňa 22.12.2009 a to tak, že sa zvýšilo výživné na mal. I. X., B.. XX.XX.XXXX zo sumy 80,- eur na sumu 120,- eur mesačne, počnúc dňom 01.05.2015. Konanie o zvýšenie výživného nad sumu 120,-eur mesačne bolo zastavené. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 06.06.2015.

6. Matka vo výpovedi uviedla, že návrh na zvýšenie výživného podala z dôvodu nárastu nákladov na dcéru. Minulý týždeň dcéra odpadla, musela byť ošetrovaná a podľa výsledkov má problémy so štítnou žľazou. Bude musieť absolvovať ošetrovania a kontroly na odbornej ambulancii v Košiciach. Maloletá dcéra je žiačkou X.G. B. Z. I. s tým, že v školskej jedálni sa nestravuje. Na desiatu jej matka dáva čiastku 3,- eurá denne. Na začiatku školského roka jej musela matka zakúpiť prezuvky, zošity, knihy a v priebehu roka dokupujú potrebné veci. Na stravu pre dieťa vynaloží mesačne cca 200- 250,- eur, na oblečenie cca 150,- až 200,- eur. Matka býva spolu s dcérou v rodinnom dome u priateľa, ktorému prispieva na poplatky spojené s bývaním a stravou sumou 200,- eur. Potvrdila, že otec si riadne plní vyživovaciu povinnosť na dcéru, nad rámec jej však neprispieva, matka nemá vedomosť, aby dcéru obdaroval v prípade sviatkov. Je pravdou, že otec dcéru zakúpil mobilný telefón, ale to bolo asi pred rokom a pol. Podľa jej vedomostí sa naposledy dcéra s otcom stretla asi pred 4-5 mesiacmi. V minulosti otec dcéru kupoval nejaké oblečenie, ale teraz to už nie je aktuálne. Dcéra bola naposledy s otcom v kontakte telefonicky a dohodli sa, že pôjdu na nákupy do Humenného alebo Košíc. Otec však dcéru následne nedvihol telefón, nakupovanie sa neuskutočnilo, z čoho bola dcéra sklamaná. Matka poukázala aj na jej zdravotný stav, ktorý vyžaduje pravidelné užívanie liekov, či návštevy odborných ambulancií.

7. Z vyjadrenia zástupkyne otca súd zistil, že tento vykonáva v zahraničí zámočnícke práce. Nemá stanovené pevné pracovné turnusy, dĺžka výkonu prác je závislá od množstva práce a jej ponuky. Na Slovensku otec býva v spoločnej domácnosti s matkou - jeho zástupkyňou v súdnom konaní. Na chod domácnosti otec prispieva finančne. Pri výkone prác v zahraničí si musí zakúpiť pracovný odev, obuv a tiež si tam musí zabezpečiť stravovanie, čo je spojené s finančnými nákladmi. Zástupkyňa otca nemá vedomosť o tom, ako často sa otec s maloletou dcérou stretáva v čase keď je doma. Maloletá k nim do domácnosti nechodí. Podľa vedomostí zástupkyne otca tento kupoval dcéru ošatenie, kúpil jej na Vianoce 2 krát mobilný telefón, ktorý pokazila a tiež jej pri osobnom stretnutí prispel aj finančne. Ak je otec doma, tak vždy dcéru telefón dvihne. Nemôže však telefonovať, keď si plní pracovné povinnosti. Zástupkyňa otca má informácie o tom, že maloletá fajčí a navštevuje diskotéky, čo by podľa jej názoru XX ročné dievča ešte nemalo.

8. Otec v písomnom vyjadrení potvrdil, že dlhodobo pracuje v zahraničí. Inak býva v spoločnej domácnosti s jeho mamou, ktorej pravidelne mesačne prispieva na bežné výdavky vo výške 200,- eur. Okrem toho uhrádza svoje osobné náklady na stravu, ošatenie, nepredvídané záležitosti, čo činí cca 150,- eur mesačne.

9. Podľa daňového priznania otca k dani z príjmov fyzickej osoby za rok 2021 otec v tomto období dosiahol príjmy XX.XXX,XX eur a vynaložil výdavky vo výške XX.XXX,XX eur. Základ dane tak činil sumu XX.XXX,XX Q..

10. Na základe výpisov z účtu v peňažnom ústave doložených otcom možno konštatovať, že tento v roku 2022 dosiahol celkový príjem vo výške XX.XXX,XX eur. Po prepočte na jeden mesiac to činí v hrubom X.XXX,XX eur. Otec mesačne uhrádza odvody do zdravotnej poisťovne vo výške 126,28 eur, do sociálnej poisťovne - 299,01 eur a poplatok za telefón sa pohybuje v rozpätí od 42,50 eur do 51,- eur mesačne.

11. Zo správy OR PZ, Okresný dopravný inšpektorát, Vranov nad Topľou súd zistil, že otec maloletej Y. X. nie je v evidencii vozidiel evidovaný ako držiteľ ani ako vlastník vozidla.

12. Zamestnávateľ matky S. Y., P. B..O., U. J. potvrdil, že T. X. dosiahla v období posledných 6 mesiacov priemerný mesačný čistý príjem vo výške 571,- eur.

13. Podľa § 62 ods. 1, 2 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

14. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič, bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, a to zákona č. 601/2003 Z. z. v platnom znení.

15. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

16. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

17. V zmysle § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

18. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že návrh matky na zvýšenie výživného je dôvodný. Od poslednej úpravy výšky vyživovacej povinnosti otca uplynulo viac ako 7 rokov a je možné jednoznačne konštatovať, že na strane maloletej I. došlo k podstatnej zmene pomerov, ktorá zvýšenie výživného odôvodňuje. V čase súdneho konania vedeného na tunajšom súde pod sp.zn. 6P/53/2015 mala T. X rokov, začala navštevovať základnú školu. Aktuálne je žiačkou X. G. Z. Š.W.. V súvislosti s vyšším vekom dieťaťa vznikajú vyššie náklady na zabezpečenie základných potrieb ako strava, ošatenie, hygienické potreby a tiež ďalšie výdavky na školské potreby, na zabezpečenie zdravotnej starostlivosti, ako aj na trávenie voľného času. Podstatná zmena pomerov nastala aj na strane povinného rodiča. V roku 2015 bol otec živnostníkom, v čase rozhodovania súdu bol bez práce, ale bol schopný dosahovať príjem vo výške cca 1.100,- eur. Aktuálne naďalej pracuje v zahraničí ako samostatne zárobkovo činná osoba. V zmysle doložených listín je v jeho možnostiach a schopnostiach dosahovať príjem vo výške cca 1.500,- eur (hrubý mesačný príjem podľa výpisu z účtu v banke - 2.041,37 eur od ktorého súd odpočítal náklady na poisťovné do zdravotnej a sociálnej poisťovne a poplatok za mobilný telefón).

19. Pri určení výšky výživného súd vychádzal z veku maloletého dieťaťa, z jeho odôvodnených potrieb a zo zárobkových, majetkových pomerov povinného rodiča, jeho odôvodnených výdavkov a zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na čiastku 180,- eur mesačne (čo činí menej ako 18 % z čistého príjmu otca v zmysle odporúčacích tabuliek určovania výživného). Otec maloletej vykonáva práce v zahraničí, je schopný pracovať a dosahovať príjem, teda je jeho povinnosťou prispievať na zabezpečenie potrieb dcéry vyššou čiastkou ako je 120,- eur. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodiča. Keďže zárobok otca je vyšší ako príjem matky z pracovného pomeru, mal by sa otec aj vyššou mierou podieľať na uspokojovaní potrieb dieťaťa. Súd pri rozhodovaní zohľadnil skutočnosť, že otec okrem maloletej I. nemá inú vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu a občas dcére niečo zakúpi alebo jej pri stretnutí poskytne nejaké finančné prostriedky. Je pravdou, že vzhľadom na plnenie jeho povinností v zahraničí, nie je možné mu vyčítať nepravidelný osobný kontakt s dieťaťom. Súčasná doba však umožňuje aj kontakt telefonický, prípadne prostredníctvom rôznych mobilných aplikácií.

20. Výživné súd zvýšil počnúc mesiacom november 2022, kedy matka podala návrh na súd a kedy bola preukázaná podstatná zmena pomerov na strane dieťaťa aj povinného rodiča. Za obdobie od 1.11.2022 do 28.02.2023 vznikol otcovi na výživnom dlh, pozostávajúci z neuhradeného zvýšeného výživného, celkovo v sume 240,- eur (4 mesiace x 60,- eur). V súdnom konaní nebolo preukázané, aby otec za dané obdobie prispel dcére nad rámec sumy 120,- eur. Vzhľadom na výšku peňažného záväzku súd uložil otcovi tento zaplatiť k rukám matky do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

21. S prihliadnutím na odôvodnené potreby maloletej a výšku zárobku povinného rodiča, súd návrh matky o zvýšenie výživného v časti nad 180,- eur mesačne zamietol ako nedôvodný.

22. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolaciedôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na výkon rozhodnutia podľa osobitného zákona.